

Ladislav Šerý

Nikdy nebylo líp

Už aby sis do mě
konečně vlezl
celej.

Ladislav Šerý

Nikdy nebylo líp

Ladislav Šerý (1958) vystudoval češtinu a francouzštinu na Filosofické fakultě UK v Praze, dlouhá léta topil ve smíchovských činžácích, poté přednášel moderní francouzskou literaturu, přitom překládal Artauda, Bataille, Daumala, Queneaua, Camuse a jiné. Vydal čtyři opusy: *První knížka o tom, že řád je chaos a že potřebujem světlo a nedovedem žít ve tmě a že každému obsahu se vnutí nějaká forma a že moc je všude a nikde a že i ta blbá svoboda je jenom jako a že ještě nenastala ta pravá dekolonizace a že i to umění je jeden velkej mýtus* (1997), *Laserová romance* (2005), *Laserová romance 2* (2008) a *Laserová romance 3* (2009).

Ladislav Šerý
Nikdy nebylo líp

Ve Fra vyšlo

Laserová romance 2, 2008

Laserová romance 3, 2009

Ladislav Šerý
Nikdy nebylo
líp

fra

Česká próza
Ladislav Šerý
Nikdy nebylo líp

Jako eknihu vydalo roku 2019 Fra,
Šafaříkova 15, Praha 2, www.fra.cz
Elektronické vydání první

© Éditions Fra, 2016, 2019
Text © Ladislav Šerý, 2016
Author photo © Zuzana Lazarová, 2015
ISBN 978-80-7521-018-0
ISBN 978-80-7521-081-4 (Pdf)
ISBN 978-80-7521-082-1 (ePub)
ISBN 978-80-7521-083-8 (Mobi)

Obsah

Jaro

- Konečně je teplo 12
Mára se už trochu nudí 15
Dnes to bylo samé čekání 21
Nikdy nevyprávíš, jak chutnají dotyky 35
Někdo je poslal 39
Na horách je krásně 47
Má v sobě lačnost i askezi 57
Čáp je zvláštní kreatura 62
Druhý den po první noci 67

Léto

- Přichází léto, budou prázdniny 76
Počkej, až se státní teror rozjede naplno 80
Igor leží na kanapi a ovívá se chandrou 90
Minulost se často tváří jako uzavřená 97
Smrt je dobřej konec každého příběhu 101
Na zahrádce na Slamníku 110
Jak bylo v Parisu 121
Sašou cloumá nostalgie 125
Bloud je ten, který bloudí 138

Podzim

- Zuzana čeká 146
Hoši sedí v hostinci 148
Pod nízkou oblohou okorávají
dortíky domů 152
Rád bych blíž poznal tohle
neuvěřitelné město 157
Napsal jsem ti mejl, trapičko 161
Andrej sedí se Sašou v Příčném řezu 164
Skučení jednoho je lahodná hudba
pro druhého 166
Tramvaj byla milosrdná 170

Podzim je barevný, až zrak přechází 175
Snídaně na terase 178

Zima

Hraje rádio, zní europop 186
Ženský jsou bestie 197
Už čtvrtý den nepíše 207

Podzim, rok poté

Igor vždycky záviděl lidem 220
Kráčí ulicemi jako v katastrofickém filmu 224
Zaklesnou se do sebe jako klubko hadů 230
Vůbec nejsem plnej zášti 239
Teď v tom bytě v rue Delambre 244

Zima

Jaká úleva, nemuset se pro nikoho trápit 256
Dává se dohromady 260
Sebeobelhávání, nejpříjemnější lidská
dovednost 265
Svolávají se už na šestou 273
Adventní čas 274
O pomstu mi přece nejde 276
Volá Borisovi 277
Teší se jako starý blázen 278

Pouze fikce může být pravdivá.

Jaro

Konečně je teplo

Konečně je teplo, nad řekou se posouvá bílošedá cupanina mraků, slunce jim mlsně olizuje okraje, na chvíli se nechá zakrýt, poté se znovu protáhne škvírou mezi duchnami, jako by si chtělo jen krátce posvítit na město, které na obou březích řeky mírně opalizuje, vzlíná z něj křik racků a trylky prvních zpěváků. Čerstvý vítr cuchá chodce, jedněm bere rychlost, jiným ji dodává. Cigaretku si na ulici zapálí jen eskamotér. Střeďeční kaluže vysychají před očima a ohlašují se první příznaky únavné jarní touhy vyrazit do voňavých dálek nebo alespoň do hospody.

Lesk a bída časoprostoru.

Saša sedí v autě a pomalu se posouvá v koloně na mostě Legií. Ucpané město mu dnes nevadí, potřebuje si srovnat myšlenky. V noci moc nespál, zabral až kolem druhé. Teď se snaží dát dohromady po tom, co se včera stalo. Cítí se jako v kocovině, i když večer vypil jen dvakrát dvě deci vína.

Tenhle most má ve zvláštní oblibě. Žulové kvádry ve třech barvách, ploché klenby mostních oblouků, litinové reliéfy flamendrů a řemeslníků na ornamentálně pojatých secesních sloupech veřejného osvětlení, zlatý český lev na vrcholu, pěkné. Líbí se mu i krásně tvarované a decentně zdobené pylony pro výběr mýta na obou koncích. Vše ho tady plní estetickým uspokojením. Když most přejde nebo přejede, často se na nábřeží ještě ohlédne, jak vypadá ze strany. Společně s železničním mostem pod Vyšehradem a Karlovým mostem za časného rána to jsou jeho nejoblíbenější stavby přes Vltavu. Má rád

i Střelecký ostrov a úchvatné schodiště, které k němu sestupuje, s odpočívadlem vyzdobeným dvěma půlkruhovými kamennými lavicemi. Zdá se mu, že tenhle most je čím dál krásnější, snad proto, že ostrov zarůstá zelení a vše kolem něj je rok od roku útulnější. Nejhezčí je z malostranské strany, z níž nabízí mezi vysoko vzrostlými stromy na Střeláku jen sem tam průhledy na protilehlé nábřeží. Na ostrově kupodivu rád navštěvuje i masové kulturní akce, které se tam několikrát za sezónu konají. Líbí se mu pohled na davy lidí přicházejících po chodnících a někdy i po vozovce, baví ho představa ohromné pěší zóny v centru města.

Teď ale svůj oblíbený most nevnímá. Nepřítomně pozoruje záď vozu před sebou. Stát v koloně ve dvou řadách je o něco větší zábava. Sem tam k němu někdo alespoň otočí hlavu, nehybně dvě vteřiny civí. Řidiči mívají skoro vždycky kamennou tvář, od jara do podzimu často s tmavými brýlemi na očích. Převládající pocit z řízení ve městě je lhostejnost k ostatním, k homunkulům za sklem. Když se Saša někdy odhodlá k cestě hromadnou dopravou, užije si ji jako svátek, jako defilé skutečných tváří a živých osudů. Zkoumavě pozoruje různé podoby téhož, uhaduje, co je kdo zač. Co se mu asi skrývá v hlavě nebo v duši, schované někde v tom koženém měchu plném krvavých tkání a divných šťáv. Pozornost rozděluje mezi pěkné holky i nudné chlápky, zajímají ho mladí i staří.

Když to vyprávěl Igorovi, který jezdí sockou každý den dobrou půlhodinu, dostalo se mu shovívavého ponaučení. Kdybys musel do metra či tramu víc než dvakrát třikrát do měsíce, tohle okouzlení by tě rychle přešlo. Dej si někdy pracovní tejděn se vším všudy, ráno kolem sebe uvidíš tupou konzumaci barevných tiskovin nebo plátek zdarma, sem tam ně-

jaká knížka, ty sám, když nečteš, civíš do poklopců v úrovni své hlavy, nasáváš smrady a průvany. Lidi většinou mlčej jak zařezaní, ani na sebe nekoukaj, úplně divná situace. Ve vagonu je při jízdě industriální hluk, ve stanicích promlouvaj neosobní strojový hlasy, tramvaje jsou pomalý, busem naštěstí nemusím. Uvidíš, jak nečekaně brzo tě to přestane bavit. Jedině ženský to občas zachraňujou.

Saša má Prahu rád. Rád po ní jezdí, rád po ní chodí, jako příležitostný urban trekker ji může srovnávat s cizokrajnými městy, ve kterých nachází plno předností, ale po návratu na stovčatou nedá dopustit. K cizozemské městské turistice byl vlastně přinucen, má dost peněz na utrácení v drahých metropolích a málo času na delší výjezdy. Jezdil by i do přírody, na dlouhé expedice, má kámoše, kteří ho občas lákají na nesmyslné výlety do Hindúkuše nebo k ekvádorským sopkám, ale časově je to pro něj příliš náročné. Zatím, říká si, zatím je to takhle. Igor se jeho plánům zlostně směje. Podobný cestování je zábava pro snoby, neblázni, navždy si pokazíš ekologickou stopu.

Pomalou se posouvá po nábřeží a začíná mu natvrdo docházet, že včerejšek taky může znamenat konec všeho, co si už tolik let buduje. Dnes má myšleni jako oteklou nohu, vláčí ho s sebou, ale k ničemu mu není. Do vyhřátého auta se derou emoce. Pouští si Sharkey's Night a chraplavě vznosný hlas Williama Burroughse se i v tom malém prostoru klene jako temná alej do sebe vpletených stromů, mírně ho uklidňuje a nalévá mu do hlavy pocit, že některé věci se budou dařit pořád a že mohlo být i hůř. Burroughse dlouho znal málo, vlastně jen z téhle desky, až nedávno si půjčil Nahý oběd. Má ho u postele a moc se mu nelíbí, asi ho odloží, zdá se mu špatně přeložený, nemůže si pomoci. Nebo možná nepřeložitelný.

Nalevo chvíli sleduje panorama Hradčan, to taky uklidňuje. Co tak strašného se vlastně stalo, říká si. Nakonec nedělám nic, co by v týhle branži nebylo na denním pořádku. Čeká na červené před přechodem na Karlův most a pozoruje davy popletených turistů. Ti, kteří přecházejí zleva, už mají zážitek za sebou, zprava se hrne na most nová várka, ta se ještě má na co těšit. V Křižovnické se kolona trochu rozjíždí.

Tramvajová refýž se černá studenty. Tolik lidí v tom velkém městě a na nikoho nemusíš mluvit, myslí si Saša a zvedá oči k rohu a průčelí filosofické fakulty.

Kde tady zaparkuju, fix.

Nevítež, to je pro mě to správné slovo, napadá ho ještě.

Mára se už trochu nudí

Mára se už trochu nudí. Ve výčepu U Rudolfina je po ránu klasická sestava, dva i na druhý pohled nesympatičtí chlápci vedou obvyklé přízemní řeči s kelnerkou Táňou, ukrajinskou blondýnou, kterou prozradí přízvuk už jen jednou za třicet vět. Přihloupkým vtípkům se směje se stejně unavenou veselostí jako před šesti sedmi lety, kdy sem Mára ještě chodil pravidelně. U stěny sedí na barových židlích dva chlápíci, co přišli na jedno, a párek turistů, kteří mají hospodu ve svém bedekru. U okna tři montéři pojídají utopence a teplou sekanou. Tu bych si mohl dát taky, jen tak pro chuť a z nostalgie, říká si Mára, ale rozhoduje se, že pivo je dostatečná dopolední strava. Saša musí přijít každou chvíli, na chuť se zapomene, na nostalgii taky a příště si dají sraz někde jinde. Tady mu to vlastně trochu leze na nervy, ti dva u výčepu mají příliš tučné hlasy, žádné jejich hlásky

člověk neunikne, jsou horší než rádio. Až dorazí Saša, mohli by se přesunout za roh k Parlamentu, to je sice velká ratejna, ale kupodivu je tam větší intimita, v prostoru se leccos ztratí.

V hlavě se mu honí myšlenky jako ty mraky venku. Jeho pýcha je otřesena, vždycky si věřil a najednou se musí porovnat s vědomím, že se přestává dařit. Tři dny mu trvalo, než se zbavil pocitu křivdy a myšlenek na pomstu, tři dny a pět lahví vína.

Jak se mám srovnat s lidma, co jsou ještě větší hajzlové než já, maj ostřejší lokty, lepší konexe a baví se se mnou jen do té doby, než s nima přestanu držet krok?

Nevím, asi je čas změnit komplet celý paradigma, řekl mu Igor do telefonu, taky jeden chytřej, co mu o nic nejde.

Chlapi u výčepu přibrali třetího a přecházejí do klokanštiny.

Jarda, jo? Naivita a optimismus, to je jeho, to je celej on. Teď o minulejch vánocích čekal s koupí stromku až do Štědrýho dne ráno, že přivezou čerstvý. Nakonec byl rád, když sehnal poslední odrbaný koště.

Bydlela až v Malešicích, prdel světa. Bylo to takový zarostlý divný místo, kam jsem si jednou za měsíc přijel špatně zašukat.

Ale vona nedělá na přepážce, s lidma vůbec nepříjde do styku, jen to ne, lidi jsou hnůj. Sedí pěkně u svýho stolu, kolem sebe ohrádku, s vedlejšíma stolama prej vychází dobře.

Ten její mačo je děsnej sobec a egoman, všichni kolem se mu musej podřídít, ale alespoň ji přinutí, aby pro jeho průsery zapomínala na sebe.

Když nejde o sex, jde o hovno. Táničko, to nebylo na tebe. Dej nám ještě jedno a tři fernety prosimtě.

Přepadly mě anální choutky, člověče. Po každým

vysrání si jdu mejt prdel a docela si s tím pohraju. Malý anální rozkoše, kdo by to do mě řek. Musím si přečíst nějakýho Freuda, co k tomu říká.

Sigmund Freud, moravskej žid jak poleno.

Kdekdo si hraje na umělce, podle toho to pak vypadá. Umělců je dnes desetkrát víc než za bolševika.

Jedna žvaní moc, druhá zas málo. Potřebuju nějakou tak akorát. Všechno aby měla akorát.

Jó, chlapče, stará láska je jako stará kurva, nic už ji nepřekvapí.

Jaký volby pořád, deset let komunismus, deset let kapitalismus, to by bylo zdravý.

Kdepak voliči, ti si nedaj říct. Utni svýmu psovi nohu, stejně za tebou poběží.

Zeppelinem do Brna, normální linka, rozumíš. Vznášíš se nad krajem, jseš tam dejme tomu za půldruhý hodiny.

Hele, tam když policajt strčil hlavu, lítaly pušlity.

No a našel je v situaci, která nenechávala ani stín pochyb, ani stín naděje.

Karel co řekne, to neudělá. Ten rozumí světu jen svým chápavým pyjem.

Víš, co byl jeho fotr, svině ve Valdicích, dozorce. Víš, co tam dělali? Třetí oddělení, to nejhorší.

V práci to teda není vono, není, už v tom posraným vestibulu začínám cejtít napětí. Do výtahu lezu jak do věžeňský cely, když přijdu do bludiště těch otevřených polokanceláří, úplně se mi klepou nohy. Koktavě zdravím, hlavu pořádně zvednu až zase cestou do metra. Střílel bych, ale čím?

Hele, z Breivika je mediální hvězda, zatímco jeho oběti jsou bezejmenný a zapomenutý.

Dej pokoj, takovej fatherfucker. Ta svině už dávno měla kouřit čertům ocasey.

Urbanizace je náhodou skvělá věc. Si to uvědom, těch domů, co je ve městě, těch bytů a lidí, těch

obchodů, kanceláří, škol, úřadů a hospod. Kolik se toho vejde na tak malou plochu, kde kdyby byla divoká nebo obdělaná příroda, byla by tam slabá miliontina toho úžasnýho velkoměstskýho hemžení.

Co když z vesmíru přijdou zprávy, že o nás vědí.

Už dávno přišly.

Vem si ty miliardy za čutálisty. Jsou přeplácení, protože na nic jinýho už se nedá koukat.

Když je venku hnusně, musíš jít tam, kde je hezky, i když je hnusně. Třeba do Stromovky nebo kolem řeky, tam je to dobrý za každýho počasí.

Jak můžou bejvalí disidenti ve službách velkokapitálu ještě mluvit o nějaký pravdě?

Hele, jsou lidi, který nemá smysl hájit ani v duchu, i když to jsou kámoši. Nejlepší je potlačit v sobě zbytky dobrýho vychování a hodit je přes palubu. Taky ale nechápu, proč se kluci tak pokazili.

Protože svět pro nás přestal bejt čitelný. Pro ty, co v tom uměj chodit, se naopak otevřela studnice poznání, že když chceš, můžeš.

Tahle snaha urvat co nejvíc neplatila v historii snad jen na tibetský náhorní plošině a možná i na jinejch náhorních plošinách.

Dnes je těžký prosadit se nějakým humorem, mladí jsou nemilosrdní. My se rozbředle vykecáváme, oni s odstupem glosujou.

Nakonec to budou chytří mládenci, říká si Mára. Pobaven hledí jejich směrem a s údivem si uvědomuje, že jeden z těch tří je knihkupec Fišer.

Saša vchází do dveří. Netváří se nijak vesele, ale to se rozkecá a rozpíje.

Bez okolků se dostávají k posledním událostem a k důsledkům, kterých je sice třeba se obávat, ale nepropadat kvůli nim panice. Jsou i horší věci. Počínající krize středního věku je u obou posledním

vývojem katalyzována a propuká s dosud nepoznanou silou.

Pro někoho je život procházka, vzdychá Mára, všude zapadne, všude je oblíbenej, vlastně ani moc nechápe, že to někdo může mít jinak. Pro jiný nastává peklo od první třídy, od prvního pracovního kolektivu. Po čtyřicítce zjistíš, že ze zdánlivě nekonečného prostoru před tebou je najednou zmenšující se koláč, z kterýho ti ukusuje každěj rok, každěj jaro, na který se pořád ještě těšíš, každěj podzim, kterej máš pořád ještě rád. Začneš si všímat starších než ty, známejch i cizích, pozoruješ je, jak si vedou. Někteří jdou dobrým příkladem, držej se do šedesáti i dyl, chlastaj, kouřej, někteří i píchaj, ale je jich sakra málo. A i největší pašáci ti stárnou před očima, stejně jako tvoji rodiče. Dlouho je máš před sebou v podobě, jak si je pamatuješ z dětství, a během pár let se to tak dramaticky změní, že ještě než umřou, nemilosrdně ti dojde, že po nich je řada na tobě.

Saša se ošívá, pohřební řeči takhle po ránu, není na to brzo? V dospívání a mládí se několikrát zapřísáhl, že nechce být jako otec. S postupujícím věkem ale zjišťuje, že se mu podobá čím dál víc. Nejdřív ho to znechutilo, pak vystrašilo, až se s tím nakonec smířil a naopak začal svého zploditele pozorněji sledovat. Všimá si jeho mimiky, pozorně zkoumá známou tvář, zaznamenává sílící veselost a bezstarostnost v jeho chování, humor v projevu, ani ty názory už nemá tak předpotopní. Myslíme si, že měníme svou dobu, a ona zatím mění nás.

Holky jáááá máám všechny ráááád, krásně z rádia intonuje Waldemar Matuška. Ten taky dopad, chudák, říká Mára. Nakonec člověk vidí ubíhající čas hlavně na těch zpěvácích a hercích, jak jsou furt na očích celýho národa, pořád feš a změny jen minimál-

ní, a pak najednou se z nich stanou báby a dědci a kapou jak mouchy.

Ani to nemusej bejt tihleti slavní, příkyvuje Saša. Dyk víš, jak to je, lidi žijou společensky a maj se rádi a užívaj si život a kdesi cosi, a pak chcípaj někde v nemocnici nebo eldéence jak opuštění psi.

Vidím, že dobře umřít bude ještě oříšek, šklíbí se Mára.

Vytahuje telefon, pročítá došlou zprávu. Gábina. Je mu jasné, že když si ji povolí, bude zase závislý na tom malém displeji jako Denis na perníku, jako Eman na motorce. Zapůsobila na něj jako konečně nalezená kniha, v níž se dočte všechno, o čem se mu zatím jen zdálo. Šlo z ní teplo, i když seděl přes stůl a nemohl se jí ještě dotýkat, viděl jí v očích dychtivost, mluvili na sebe a moc se v hluku společné zábavy neslyšeli, ale stačilo mu pozorovat, jak se tváří, jakou má pusou, jak se směje.

Ty jseš Gábina, jako ta Gábina z Válečka.

Z Válečka?

No Váleček, jak ho hrál malej Marek Eben, tenkrát ještě tlustej kluk s chytřejma brejlema. To byl takovej dětskej seriál, jmenovalo se to Kamarádi. Ale ty jseš vlastně asi moc mladá, tos ještě nebyla na světě, i já jsem byl tenkrát hodně malej, začátek sedmdesátých let bych řekl. A tam byla taková blondýnečka Gábina, klukovskej typ, co s nima byla v partě, tak ta se mi líbila, tu jsem miloval.

To bylo minulý týden, píšou si zprávy, ještě se znovu neviděli.

Co se teda dělo v tý tvý práci, ptá se Saša už netrpklivě.

No co. Přijeli fízlové, zásahovka, maskovaný mladý paka, řvali na nás jak v polepšovně. A pár civilů. Zapečetili skříně, zásuvky, odvezli kompy. Nikoho nezadrželi, jen si zapsali jména.